

Teleman: Instituțiile din România și-au făcut propriile infrastructuri fără a se îngriji de interoperabilitatea lor

Instituțiile din România și-au făcut propriile infrastructuri și au dezvoltat propriile aplicații, dar fără a se îngriji de interoperabilitatea lor, a declarat, joi, ministrul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ciprian Telean.

"Pentru noi, în ultimii 15 - 20 de ani, dacă vorbim de informatizare, lucrurile au mers într-o direcție de care nu suntem mulțumiți. Cumva, ar trebui un reset. Cele patru convingeri pe care le-am identificat și sunt 100% convins că mai pot fi găsite încă patru, opt sau 16, sunt foarte importante. Prima este legată de teritorialitate. În cuvinte mai simple, cum spun ardelenii: "Să ai lucrul tău". Asta a dus la insularizarea spațiului digital românesc și mă refer la una dintre caracteristicile care lipsește, și anume interoperabilitate. Nu avem un spațiu digital interoperabil. De asemenea, această insularizare a dus și la costuri foarte mari... Instituțiile din România, din nu știu ce motive, dar le putem bănuși, și-au făcut propriile infrastructuri, și-au dezvoltat propriile aplicații, dar fără a se îngriji de interoperabilitatea lor. Am văzut că la nevoie au fost identificate și implementate soluții de interoperabilitate. Aici, mă refer strict la criza pandemică. Prin PNRR (Planul Național de Redresare și Reziliență, n.r.) și prin acest proiect de cloud guvernamental ne propunem să eliminăm această insularitate a spațiului digital", a afirmat Telean, în cadrul **videoconferinței "Digitalizarea României"**.

Acesta a adăugat că reactivitatea instituțiilor din România a dus la crearea unor aplicații implementate sub presiune, fără a fi testate înainte de a se adresa utilizatorilor.

"A doua convingere neproductivă este competitivitatea. Pe lângă faptul că instituțiile și-au dorit propria infrastructură sau propria soluție, și-au dorit să fie și cea mai bună din piață, asta generând costuri foarte mari pentru statul român. Avansul tehnologic face aceste infrastructuri perisabile în timp foarte scurt. A treia convingere neproductivă se referă la modul în care administrația a reacționat la nevoi, adică reactivitatea. Soluțiile au fost consecința unor presiuni, unor nevoi, atunci când a durut și nu s-a mai putut, lucrul pe care în continuare îl vedem. Când era nevoie de o simplificare a interacțiunii oamenilor cu sistemul de sănătate a apărut acel sistem bazat cu carduri. Atunci când faci lucrurile sub presiune probabilitatea de a le face prost e foarte mare, pentru că nu ai timp să testezi, nu ai timp să derulezi un proces de creare a unei arhitecturi, de testare a experienței de utilizator în așa fel încât produsul să aibă interacțiune. Ceea ce simțim acum este o galaxie de aplicații neprietenoase. În clasamentul DESI nu strălucim la criteriul cât de mult folosesc oamenii aplicațiile, sistemele digitale pe care le pune la dispoziție statul român, dar înainte de a ne uita la abilitățile digitale ale oamenilor ar trebui să ne uităm la cât de dedicate oamenilor sunt aceste aplicații", a explicat ministrul

de resort.

Potrivit oficialului, opacitatea instituțională reprezintă o altă "boală grea" ce trebuie tratată și, implicit, să înceteze.

"Ultima convingere neproductivă este opacitatea instituțională. O boală grea pe care o ducem mai departe, dar care trebuie să înceteze. Instituțiile vor să știe ele ce fac, să nu știe și alte instituții, să nu știe cetățenii și pun cumva vălul peste datele pe care le dețin, peste felul în care își dezvoltă sistemele și aplicațiile. Acest lucru nu poate continua", a spus Ciprian Teleman.

Grupul de presă Bursa organizează, joi, o nouă ediție a videoconferinței "Digitalizarea României", în care va fi abordat inclusiv rolul pe care tehnologia 5G îl are în dezvoltarea economică. AGERPRES/(AS - autor: Daniel Badea, editor: Mariana Nica, editor online: Adrian Dădârlat)

***

<https://www.agerpres.ro/economic-intern/2021/07/15/lovin-ancom-primariile-si-alte-instituti-publice-care-nu-vor-sa-se-digitalizeze-ar-trebuie-sanctionate-serios--748234>

Lovin (ANCOM): Primăriile și alte instituții publice care nu vor să se digitalizeze ar trebui sancționate serios

Toate primăriile și alte instituții ar trebui să fie obligate să se înroleze în platformele publice naționale, dacă nu și-au putut dezvolta prin resurse locale astfel de servicii publice, și sancționate serios, inclusiv printr-o suspendare a sprijinului de la bugetul central dacă nu o fac, a afirmat, joi, Eduard Lovin, vicepreședintele Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM).

"Poate ar trebui făcut un Index al Digitalizării, o listă publică a tuturor instituțiilor centrale și locale cu un punctaj-radiografie a gradului de digitalizare a serviciilor publice din care să rezulte și niște liste ale rușinii dacă nu se poate altfel. Toate primăriile și alte instituții ar trebui să fie obligate să se înroleze în platformele publice naționale, de tipul Ghișeul.ro sau altele asemenea, dacă nu și-au putut dezvolta prin resurse locale astfel de servicii publice și sancționate serios, inclusiv printr-o suspendare a sprijinului de la bugetul central dacă nu o fac. Soluții sunt, doar voință politică și managerială să fie", a susținut oficialul în cadrul **videoconferinței "Digitalizarea României"**.

Conform vicepreședintelui ANCOM, la momentul actual, o parte dintre instituțiile publice din România "nu prea înțeleg și nu se mișcă lucrurile în direcția bună" în privința integrării digitalului în zona serviciilor publice.

"Conținutul digital îl găsim în acest moment în diverse grade de implementare. O

integrare a digitalului în afaceri foarte modestă în raport cu ce vedem în alte state europene, dar și o integrare absolut mediocră a digitalului în zona serviciilor publice și asta ca să fie elegant în exprimare și să nu folosim cuvinte dure... Aici este mult spațiu de intervenție și legislativ, și administrativ. Instituțiile centrale sau locale care nu pot face singure digitalizare trebuie ajutate cu resurse. Cele care nu știu cum să facă trebuie învățate, îndrumate de instituțiile guvernamentale specializate. Cele care nu vor, pentru că există o asemenea categorie, trebuie pur și simplu obligate să facă acest lucru. Din păcate, din binomul acesta "morcov - băț recompensă - pedeapsă" din zona de management pentru o mare parte a unor politicieni și funcționari din România, accentul încă trebuie pus pe băț, pe constrângere și pedepse, fiindcă altfel aceștia nu prea înțeleg și nu se mișcă lucrurile în direcția bună. Asta este oglinda realității românești", a punctat Eduard Lovin. Acesta a adăugat un alt punct important în procesul de digitalizare este reprezentat de competitivitate, element ce poate crește productivitatea și, implicit, și nivelul salariilor.

"Competențele digitale de bază trebuie extinse cât mai mult în rândul întregii populații generale. În același timp, e nevoie de competențe tot mai avansate pentru segmente cât mai mari de populație. Aceasta este calea pentru a avea o productivitate mai bună în cât mai multe ramuri ale economiei și din productivitate mai ridicată rezultă și salarii mai mari. Astfel, crește nivelul de trai, de bunăstare generală. Bani nu vin dintr-un sac abstract, ci din ceea ce se produce. Munca slab calificată fără competențe digitale înseamnă bani puțini, salarii foarte mici. Din acest cerc vicios nu se iese decât cu accent pe educație, pe specializări și învățare permanentă, inclusiv competențe digitale cât mai ridicate", a afirmat Eduard Lovin. Grupul de presă Bursa organizează, joi, o nouă ediție a videoconferinței "Digitalizarea României", în care va fi abordat inclusiv rolul pe care tehnologia 5G îl are în dezvoltarea economică. AGERPRES/(AS - autor: Daniel Badea, editor: Andreea Marinescu, editor online: Adrian Dădârlat)

***

<https://www.agerpres.ro/economic-intern/2021/07/15/chiritoiu-abordarea-guvernului-de-a-face-bani-din-licitatia-5g-nu-cred-ca-e-cea-mai-buna--748182>

Chirițoiu: Abordarea Guvernului de a face bani din licitația 5G nu cred că e cea mai bună

Guvernul își dorește să facă bani din licitația 5G și nu cred că e cea mai bună abordare, pentru că important ar fi să avem servicii bune la prețuri accesibile, a declarat, joi, Bogdan Chirițoiu, președintele Consiliului Concurenței. "Guvernul României, care a fost altul în fiecare an, ne-a spus că dorește să

organizeze licitație de 5G. Sfatul meu era că nu sunt îndeplinite condițiile. În fiecare an, Guvernul își dorește să facă bani din licitația de 5G și nu cred că e cea mai bună abordare. Important ar fi să avem servicii bune, așa cum am avut la 4G, la prețuri accesibile. Nu neapărat să aducem foarte mulți bani bugetului din taxele pe spectru. Principala mea obiecție, cred împărtășită de ANCOM, e că nu aveam condițiile gata pentru a lansa licitația de 5G, ca firmele participante să poată să-și facă estimări, să știe care e situația, să-și poată da seama dacă are sens să intre pe această piață și în ce condiții. Or, lucrurile acestea acum se schimbă. Avem deja legislația aprobată care creează o pârghie pentru stat, un filtru pe care îl poate aplica statul pentru a asigura utilizarea acestei tehnologii în condiții care respectă interesele de securitate ale țării. E important pentru companii să știe cu ce partener pot să lucreze, ce fel de echipamente pot să folosească", a spus Chirițoiu în cadrul **videoconferinței "Digitalizarea României"**.

Președintele autorității de concurență a evidențiat importanța aprobării Codului Telecomunicațiilor pentru dezvoltarea mai rapidă a rețelelor de 5G și a apreciat, totodată, faptul că e nevoie și de o clarificare a situației privind numărul de operatori din piața locală interesați de a intra în licitația 5G.

"Foarte important este Codul Telecomunicațiilor care printre altele creează condiții pentru dezvoltarea mai rapidă a rețelelor de 5G, obținerea mai rapidă a autorizațiilor. Va fi mult de lucru pentru că rețeaua 5G e mult mai densă decât ce avem în momentul de față. Pentru ca aceste lucruri care sunt necesare să se poată realiza avem nevoie de aprobarea în Parlament a acestui Cod al Telecomunicațiilor. Trebuie să știm și ce jucători avem în piață. Situația Telekom era destul de neclară, acum începe să se clarifice. Așteptarea noastră este că, în perioada imediat următoare, Comisia Europeană va aproba achiziționarea părții fixe a Telekom de către Orange. Asta va crea, probabil, o claritate în piață și să știm câți jucători avem în piață interesați de 5G. Licitația de 5G e importantă ca să putem să menținem această infrastructură bună pe care a avut-o România în ultima perioadă, peste care să putem adăuga toate serviciile, aplicațiile pe care ni le furnizează tehnologia", a menționat șeful Consiliului Concurenței.

La jumătatea lunii mai, președintele Consiliului de Administrație (CA) al Societății Naționale de Radiocomunicații - Radiocom, Marian Murguleț, afirma că șansele pentru organizarea licitației 5G în România, în acest an, sunt zero, dacă nu se întâmplă pași relevanți în Parlament, până la finalul lunii iunie.

"Dacă pași relevanți nu se întâmplă în următoarea lună și jumătate, până la finalul sesiunii parlamentare, șansele sunt zero pentru organizarea licitației 5G în acest an. ANCOM (Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, n.r.) rămâne în zona de politețe, pentru că sunt pași pe care nu-i controlează, deși au muncit din greu la toți acești pași. Vorbim despre cei trei pași până la locul unde reintră ANCOM în dispozitiv, respectiv finalizarea caietului de sarcini pentru licitație. Avem nevoie, mai întâi, în Parlament să se aprobe Legea 5G și transpunerea în legislația națională a Codului european al comunicațiilor electronice. Fără aceste două etape, licitația nu poate porni. Al treilea pas este aprobarea Hotărârii de Guvern privind stabilirea cuantumurilor minime a taxei de licență pentru acordarea

unor drepturi de utilizare a frecvențelor radio. Sunt trei pași importanți la care ANCOM a avut un input semnificativ și, din păcate, nu poate acționa în niciun fel. Șansele sunt mici să putem să mai vorbim de licitația 5G, anul acesta. Dar cine știe, poate Parlamentul, în înțelepciunea și în eficiența sa, va reuși să adopte cele două acte normative până la finalul lunii iunie", a explicat Murguleț.

Pe data de 11 iunie, președintele Klaus Iohannis a semnat decretul pentru promulgarea Legii privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G. În 7 iunie, Senatul a adoptat, în calitate de cameră decizională, proiectul de lege inițiat de Guvern.

Legea are drept scop adoptarea unor măsuri referitoare la autorizarea producătorilor de tehnologii, echipamente și programe software utilizate în cadrul infrastructurilor informatice și de comunicații de interes național, precum și în rețelele de comunicații electronice prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G - rețele 5G, în vederea prevenirii, contractării și eliminării riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților la adresa securității naționale și apărării țării.

"Pentru realizarea scopului prevăzut, utilizarea de tehnologii, echipamente și programe software în cadrul infrastructurii informatice și de comunicații de interes național, precum și în rețelele 5G, cu excepția echipamentelor terminale folosite de utilizatorii finali definiți potrivit OUG 111/2011, este condiționată de obținerea de către producători a unei autorizații, în condițiile prezentei legi. Autorizarea se acordă prin decizie a prim-ministrului pe baza avizului conform al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în termen de 4 luni de la data solicitării", prevede legea.

Potrivit actului normativ, avizul conform se fundamentează pe o serie de documente, precum și pe evaluări din perspectiva riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților la adresa securității naționale și apărării țării. În situația în care sunt identificate riscuri, amenințări și vulnerabilități la adresa securității țării ca urmare a analizei, avizul CSAT este negativ.

Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice autorizați pot utiliza numai tehnologii, echipamente și programe software în rețelele 5G realizate de producători autorizați, în conformitate cu prezenta lege.

De asemenea, constituie contravenție utilizarea de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice a tehnologiilor, echipamentelor și programelor software în rețelele 5G puse la dispoziție de producători care nu au obținut autorizarea stabilită de lege și se sancționează cu amendă în cuantum cuprins între 1% și 5% din cifra de afaceri.

În cazul în care, ulterior acordării autorizării sunt identificate riscuri, amenințări și vulnerabilități la adresa securității naționale și apărării țării, autorizarea obținută este retrasă prin decizie a prim-ministrului, la solicitarea CSAT. Decizia prim-ministrului se publică în Monitorul Oficial al României.

Furnizorii care vor fi în situația de a li se retrage autorizațiile pot folosi echipamentele pentru un termen de șapte ani - în cazul rețelelor, respectiv de cinci ani pentru zona de nucleu.

Conform estimărilor ANCOM, încasările la bugetul de stat rezultate din vânzarea întregului spectru de frecvențe 5G ar putea depăși 3,6 miliarde de lei (720 milioane de euro), calculat la un preț total de pornire de 2,5 miliarde de lei, cum este

specificat în proiectul Legii bugetului pe anul 2021.

Grupul de presă Bursa organizează, joi, o nouă ediție a videoconferinței

"Digitalizarea României", în care va fi abordat inclusiv rolul pe care tehnologia 5G îl

are în dezvoltarea economică. AGERPRES/(AS - autor: Daniel Badea, editor:

Andreea Marinescu, editor online: Adrian Dădârlat)